

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

2015

Ajankohtaista EU:sta 2/2015

Työsuojeluosasto

3.9.2015

Lukijalle

EU:ssa lainsäädäntö- ja muu työ on hyvässä vauhdissa viime vuoden komission ja parlamentin vaihtumisen jälkeen. Vuoden 2015 toisella puoliskolla puheenjohtajamaana toimii Luxemburg jo 12. kertaa. Lainsäädäntö- ja muun työn näkökulmasta Luxemburgin puheenjohtajuus on pöydän putsaamista kesken olevista neuvotteluista sekä toisaalta totuttautumista komission uuteen työtapaan, jossa korostuvat horisontaaliset paketit ja näiden jälkeen annettavat tarkemmat lainsäädäntöehdotukset. Työsuojelun alalla Luxemburgin keskeisin asia on sovinnon saavuttaminen koskien neuvoston työsuojelupäätelmiä.

Marianne Kivistö
Neuvotteleva virkamies
Työsuojeluosasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63284

Sisällysluettelo

Lukijalle	2
Sisällysluettelo.....	3
1. Yleistä.....	4
1.1. Luxemburgin puheenjohtajuuskausi	4
2. Lainsäädäntökäsittelyssä olevat komission ehdotukset.....	5
2.1. Henkilönsuojaimia koskeva asetusehdotus.....	5
2.2. Köysiratalaitteistoja koskeva asetusehdotus	5
2.3. Uusi työsuojelustrategia	6
2.4. Tuoteturvallisuus- ja markkina- ja valvontapaketti	7
2.5. Komission ehdotus eurooppalaiseksi foorumiksi liittyen harmaan työn kitkemiseen	7
2.6. Direktiiviehdotus koskien tiettyjen työajan järjestämistä koskevien seikkojen sääntelyä sisävesiliikenteessä	8
2.7. Komission ehdotus viiden direktiivin muuttamisesta merenkulkijoiden osalta	9
3. Komissiossa vireillä olevat työsuojelun alaan liittyvät lainsäädäntö- ja muut hankkeet..	10
3.1. Parempi sääntely	10
3.2. Työturvallisuus- ja työterveyslainsäädännön arviointi	10
3.3. Syöpädirektiivi	11
3.4. Työergonomia.....	11
3.5. Kampaamoalan työsuojelua koskeva puitesopimus	12
3.6. Nanomateriaalit.....	12
3.7. Raskaudensuojeludirektiivi.....	12
3.8. Viiteraja-arvodirektiivi	13
3.9. Työaikadirektiivi.....	13
4. Kansallisessa täytäntöönpanossa olevat direktiivit.....	14
4.1. Sähkömagneettisia kenttiä koskeva direktiivi.....	14
4.2. Viiden direktiivin muuttaminen CLP-asetuksen mukaiseksi	14
4.3. BSS-direktiivi	15
5. EU:n työsuojeluun liittyvät toimijat.....	16
5.1. Työterveyden ja työturvallisuuden neuvonantava komitea (ACSH).....	16
5.2. Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (Bilbao-virasto)	16
5.3. Johtavien työsuojelutarkastajien komitea (SLIC).....	17
6. Muita työsuojelua sivuavia asioita.....	18

1. Yleistä

1.1. Luxemburgin puheenjohtajuuskausi

Luxemburgin puheenjohtajuuskauden keskeisenä teemana on ”Unioni kansalaista varten”. Tavoitteena on kuunnella kansalaisia, tukea yrityksiä sekä tehdä yhteistyötä kumppaneiden ja instituutioiden kanssa Euroopan unionin etujen ajamiseksi. Luxemburgilla on työohjelmassaan seitsemän prioriteettia: investointien edistäminen kasvun ja työllisyyden lisäämiseksi, EU:n sosiaalisen ulottuvuuden syventäminen, maahanmuuton hallinta (vapauden, oikeudenmukaisuuden ja turvallisuuden yhdistäminen), sisämarkkinoiden elvyttäminen keskittymällä niiden digitaaliseen ulottuvuuteen, EU:n kilpailukyky globaalissa kehityksessä, kestävän kehityksen edistäminen ja EU:n globaalin roolin vahvistaminen.

Luxemburgin prioriteetteina työllisyys- ja sosiaalisektorilla ovat kasvu ja työllisyys, EU:n sosiaalisen ulottuvuuden syventäminen sekä investoiminen ihmisiin, erityisesti työvoiman digitaalisten taitojen kehittäminen. Sosiaalisen ulottuvuuden kehittämiseksi tarkoitetaan Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asiain (TSTK) -neuvoston vaikuttavuuden lisäämistä, työmarkkinajärjestöjen kanssa käytävän vuoropuhelun vahvistamista, komission toimintojen tukemista sekä kolmen A:n sosiaalisen Euroopan rakentamista. Huomiota kiinnitetään myös naisten työllisyysasteen nostamiseen sekä naisten ja miesten tasapainoiseen edustamiseen niin poliittisessa kuin taloudellisessa päätöksenteossa.

Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asiain (TSTK) -neuvoston kokoukset järjestetään 5.10.2015 Luxemburgissa ja 8.12.2015 Brysselissä. Lokakuun kokouksessa on tarkoitus keskustella eurooppalaisen ohjausjakson toteutumisesta tänä vuonna ja pääviesteistä jatkoa varten. Joulukuun neuvostossa on tarkoitus hyväksyä suositukset pitkäaikaistyöttömien integroimiseksi työmarkkinoille. Epävirallinen työ-, sosiaali- ja tasa-arvoministereiden kokous järjestettiin 16. - 17.7.2015 Luxemburgissa. Keskustelun aiheina kokouksessa olivat erityisesti EU:n sosiaalinen ulottuvuus ja nuorten työllisyyden lisääminen.

Lisätietoja:

<http://www.eu2015lu.eu/en/index.html>

Luxemburgin pj-kauden ohjelma:

<http://www.eu2015lu.eu/en/la-presidence/a-propos-presidence/programme-et-priorites/index.html>

2. Lainsäädäntökäsittelyssä olevat komission ehdotukset

Tähän ajankohtaistiedotteeseen on koottu lainsäädäntö- ja muut hankkeet, jotka ovat sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosaston vastuulla, annettava lainsäädäntö tulee työsuojeluviranomaisten valvottavaksi tai sillä on muutoin kiinteä yhtymäkohta työsuojeluviranomaisten toimintaan.

2.1. Henkilönsuojaimia koskeva asetusehdotus

Komissio on antanut 27.3.2014 ehdotuksensa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi henkilönsuojaimista. Ehdotuksen mukaisesti nykyinen direktiivi kumottaisiin ja tilalle tulisi suoraan sovellettava asetusta. Asiaa on käsitelty neuvostossa teknisen yhdenmukaistamisen työryhmässä ja ehdotuksesta on saavutettu yleisnäkemyks Kilpailukykyneuvostossa (KIKY-neuvosto) joulukuussa 2014. Euroopan parlamentti on antanut 1. lukemisen kantansa 30.4.2015. Trilogineuvottelut neuvoston, parlamentin ja komission kesken ovat parhaillaan käynnissä. Tavoitteena on saada uusi henkilönsuojainasetus valmiiksi vuoden 2015 lopulla tai 2016 alkupuolella.

Linkki neuvoston yleisnäkemykseen:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15735-2014-REV-1/en/pdf>

Lisätietoja: Pirje Lankinen
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63488

2.2. Köysiratalaitteistoja koskeva asetusehdotus

Komissio on antanut 27.3.2014 yhdessä henkilönsuojaimia koskevan asetusehdotuksen kanssa ehdotuksensa köysiratalaitteistoja koskevaksi asetukseksi. Köysiratoja koskeva direktiivi ehdotetaan kumottavaksi ja sen tilalle ehdotetaan asetusta. Asiaa on käsitelty neuvostossa teknisen yhdenmukaistamisen työryhmässä ja asiasta on saavutettu yleisnäkemyks Kilpailukykyneuvostossa (KIKY-neuvosto) joulukuussa 2014. Köysiratalaitteistoja koskeva asetusehdotus on ollut Euroopan parlamentissa käsitellyssä keväällä 2015 ja siitä on päästy sopimukseen kolmikantaneuvotteluissa.

Linkki neuvoston yleisnäkemykseen:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15442-2014-REV-2/en/pdf>

Lisätietoja: Kari Seppänen
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63490

2.3. Uusi työsuojelustrategia

Komissio julkaisi 6.6.2014 uuden työsuojelun kommunikaation ”Työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva strategiakehys kaudelle 2014 - 2020” (Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja Neuvostolle COM(2014) 332 final, ”Strategic Framework on Health and Safety at Work 2014 - 2020”). Siinä määritellään kolme suurinta haastetta liittyen työterveyteen ja työturvallisuuteen: nykyisten säädösten tehokkaampi täytäntöönpano koskien erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten riskienarviointia, työperäisten sairauksien tehokkaampi ehkäiseminen ja työväestön ikääntymisen mukanaan tuomien haasteiden huomioiminen.

Latvia otti kommunikaation käsittelyyn alkuvuodesta 2015 omalla puheenjohtajuuskaudellaan ja maaliskuun Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asiain (TSTK)-neuvostossa hyväksyttiin päätöslauselmat, jotka ovat luonteeltaan melko yleiset. Luxemburg käynnisti heti heinäkuussa päätöslauselmaluonnoksen käsittelyn, joka ottaa kantaa laajemmin työsuojeluasioihin. Päätöslauselmasta on saavutettu periaatteellinen yksimielisyys syyskuun alussa sosiaaliasioiden työryhmässä ja käsittely jatkuu ylemmissä elimissä. Lopullinen teksti julkaistaan syksyn aikana.

Luxemburgin päätöslauselmat ottavat huomioon aikaisemmat kannanotot, Parlamentin resoluution ja työsuojeludirektiivien arviointiraportin. Päätöslauselmat korostavat hyvien työolojen tärkeyttä yhteismarkkinoiden tehokkaalle toiminnalle sekä uusien työmuotojen ja teknologioiden vaikutusta työsuojeluun. Samoin painotetaan samanaikaisesti työolojen vaikutusta yhteismarkkinoiden tasapuolisuuteen, työsuojelun laajentamista harmaaseen talouteen sekä harmaan talouden negatiivista vaikutusta työsuojeluun.

Päätöslauselmassa todetaan selkeiden ja tehokkaiden direktiivien tarpeellisuus. Lisäksi yrityksen koon perusteella ei pitäisi asettaa työntekijöitä eriarvoiseen asemaan. Päätöslauselmassa todetaan myös, että unionin työsuojelulainsäädännön rakenne on toimiva perusta työsuojelutyölle ja etteivät REFIT ym. ohjelmat voi korvata poliittisiä päätöksiä eivätkä ne saa huonontaa työsuojelun tasoa. Jäsenmaita kutsutaan poistamaan kansallisesta lainsäädännöstä tarpeettomia hallinnollisia taakkoja. Samoin peräänkuulutaan luotettavimpien tietojenkeräysjärjestelmien kehittämistä, jotta työsuojelutyö perustuisi evidenssiin. Koulutusta, kokemusten vaihtoa, olemassa olevien käytännöllisten ohjeiden ja tiedon hyödyntämistä ja yhteistyötä viranomaisten välillä sekä työmarkkinaosapuolten kanssa tulee käyttää PK-yritysten työolojen parantamisessa sekä työsuojelutietouden parantamisessa.

Komissiolle osoitetulla prioriteettilistalla ovat karsinogeenit, mutageenit ja muut vaaralliset kemikaalit, TULES-direktiivien päivittäminen ja psykososiaaliset riskit, jotka aiheuttavat eniten sairauslomia. Jäsenmaita ja työsuojelutarkastajia kannustetaan lisäämään yhteistyötä maiden välillä, muiden viranomaisten kanssa ja työmarkkinajärjestöjen kanssa, samoin kuin Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston (Bilbao-*virasto*) ja EUROFOUNDin kanssa.

Lisätietoja: Wiking Husberg
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63475

2.4. Tuoteturvallisuus- ja markkina- valvontapaketti

Komissio antoi 13.2.2013 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kulutustavaroiden turvallisuudesta ja ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tuotteiden markkina- valvonnasta.

Markkina- valvontaa koskevan asetusehdotuksen osalta tarkoitus on selkeyttää ja yhdenmukaistaa markkina- valvontasääntelyä kokoamalla yhteen säädökseen tuotteiden markkina- valvontaa koskevat säännökset. Nykyisin markkina- valvonnasta säädetään sekä ns. akkreditointi- ja markkina- valvonta- asetuksessa eli ns. NLF- asetuksessa (765/2008/EY) että yleisessä tuoteturvallisuusdirektiivissä (2001/95/EY).

Ehdotusten myötä uutta markkina- valvonta- asetusta sovellettaisiin kaikkeen tuotteita koskevaan markkina- valvontaan samalla kun markkina- valvontaa koskevat säännökset poistettaisiin yleisestä tuoteturvallisuusdirektiivistä. Euroopan parlamentti on 15.4.2014 äänestänyt ensimmäisen lukemisen kannastaan koskien parlamentin IMCO- valiokunnan (sisämarkkinat ja kuluttajansuoja) mietintöjä tuoteturvallisuus- ja markkina- valvontapaketeista ja hyväksynyt mietinnöt. Käsittely jatkuu uuden parlamentin toimikaudella.

Linkit komission ehdotuksiin:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0075:FIN:FI:PDF>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0078:FIN:FI:PDF>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=swd:2013:0034:FIN:FI:PDF>

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle kahdesta komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (tuoteturvallisuusasetus ja markkina- valvonta- asetus), 11.4.2013 EU/2013/0658

<http://217.71.145.20/TRIPviewer/show.asp?tunniste=U+16/2013&base=eru&palvelin=www.eduskunta.fi&f=WORD>

Direktiivin valmisteluvastuu kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

2.5. Komission ehdotus eurooppalaiseksi foorumiksi liittyen harmaan työn kitkemiseen

Komissio antoi 9.4.2014 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi pimeään työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävän yhteistyön edistämistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamisesta.

Foorumia tarvitaan, koska nykyiset EU- tason eri toimijat ja työryhmät katsovat pimeän työn problematiikkaa vain omasta näkökulmastaan. Lisäksi foorumin perustamisella pyritään saamaan kaikki EU- maat aktiivisesti mukaan toimintaan.

Pimeän työn torjuntafoorumissa ei ole kyse harmonisoinnista, vaan sen avulla pyritään mm. tuomaan esiin hyviä käytäntöjä ja kokoamaan tietoa pimeästä työstä ja sen torjunnasta. Foorumin puitteissa voidaan esimerkiksi määritellä käsitteitä ja laatia suosituksuonteisia ohjeistuksia viranomaisille.

Neuvoston yleisnäkemyks saavutettiin Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asiain (TSTK)-neuvostossa 16.10.2014. Jäsenmaat kannattivat yleisesti ehdotuksen tavoitteita. Komissio ehdottama pakollinen osallistuminen foorumiin hyväksyttiin, mutta useat valtiot korostivat jäsenvaltion päätösvaltaa toimenpiteisiin osallistumisesta. Euroopan parlamentti käsitteli ehdotusta keväällä ja sosiaalityöryhmä jatkoi parlamentin muutosehdotusten käsittelyä alkukesän 2015 aikana. Trilogineuvottelut neuvoston, parlamentin ja komission kesken alkoivat kesällä ja jatkuvat syyskuussa.

Linkki neuvoston yleisnäkemykseen:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13667-2014-ADD-1/en/pdf>

Päätöksen valmisteluvastuu kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

STM:ssä lisätietoja: Kirsi Kyrkkö
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63487

2.6. Direktiiviehdotus koskien tiettyjen työajan järjestämistä koskevien seikkojen sääntelyä sisävesiliikenteessä

Työmarkkinajärjestöt solmivat helmikuussa 2012 sopimuksen koskien sisävesiliikennettä hoitavien työehtoja. Komissio antoi asiaa koskevan direktiiviehdotuksen 7.7.2014.

Linkki sopimukseen:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=521&langId=en&agreementId=5223>

Linkki komission ehdotukseen:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1410948630950&uri=CELEX:52014PC0452>

Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asiain (TSTK)-neuvosto saavutti poliittisen yhteisymmärryksen 11.12.2014 ja asia on tarkoitus hyväksyä tarkastuksen jälkeen TSTK-neuvoston kokouksessa.

Direktiivin valmisteluvastuu kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

2.7. Komission ehdotus viiden direktiivin muuttamisesta merenkulkijoiden osalta

Komissio on antanut 18.11.2013 direktiiviehdotuksen viiden direktiivin muuttamisesta merenkulkijoiden osalta. Ehdotuksessa esitetään direktiivien soveltamisalan laajentamista siten, että ne kattaisivat myös merenkulkijat. Direktiivit koskevat palkkaturvaa, Euroopan laajuisia yritysneuvostoja, kansallisen tason kuulemista ja tiedottamista, työntekijöiden joukkovähentämistä, työntekijöiden asemaa liikkeenluovutustilanteessa sekä lähetettyjä työntekijöitä. Työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttajasiain (TSTK)-neuvosto saavutti asetuksesta yleisnäkemyksen 11.12.2014. Merenkulkijoiden tiettyjä työoikeuksia koskevasta direktiiviehdotuksesta päästiin sopuun neuvoston, parlamentin ja komission kolmikantaneuvotteluissa. Direktiiviehdotus on tarkoitus saattaa Euroopan parlamentin käsittelyn jälkeen neuvoston lopullisesti hyväksyttäväksi TSTK-neuvostossa syksyllä 2015.

Direktiivin valmisteluvastuu kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

Linkki neuvoston yleisnäkemykseen:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5203-2015-INIT/en/pdf>

3. Komissiossa vireillä olevat työsuojelun alaan liittyvät lainsäädäntö- ja muut hankkeet

3.1. Parempi sääntely

Komissio julkaisi 19.5.2015 laajan parempaa sääntelyä koskevan paketin, johon sisältyy ehdotus uudeksi parempaa sääntelyä koskevaksi toimielinten väliseksi sopimukseksi ja useita komission paremman sääntelyn työtä määrittäviä asiakirjoja.

Paremman sääntelyn agendan tarkoituksena on, että EU:n politiikkatoimien ja lainsäädännön tavoitteet saavutettaisiin mahdollisimman vähäisillä kustannuksilla. Paremman sääntelyn paketilla komissio pyrkii avaamaan EU:n politiikan valmisteluprosessia ja helpottamaan sekä palautteen antamista että julkista valvontaa. Keskeisiä menettelyllisiä uudistuksia ovat kansalaisten ja sidosryhmien mahdollisuus antaa palautetta jo suunnitelmista ja alustavista vaikutusarvioinneista aloitteiden alusta lähtien sekä myöhemmin kahdeksan viikon ajan itse ehdotuksen antamisen jälkeen. Myös delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten valmistelun avoimuutta lisätään.

Yhtenä osana pareman sääntelyn pakettia on sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskeva komission REFIT-ohjelma. Yksi keskeisimmistä uudistuksista on REFIT-ohjelman yhteyteen perustettava foorumi, jonka piirissä sidosryhmät ja jäsenvaltiot voivat käydä keskustelua siitä, mihin suuntaan EU:n lainsäädäntöä pitäisi kehittää.

Komissio pyrkii vaikutusten arvioinneissaan ja muissa arvioinneissaan ottamaan entistä paremmin huomioon konkreettisen näytön kaikkien säädösehdotusten perustana. Pakettiin sisältyvät paremman sääntelyn suuntaviivat ja niitä täydentävä työkalupakki sisältävät laajan ohjeistuksen vaikutusarvioinnin toteuttamisesta.

Paremman sääntelyn paketti kuuluu valtioneuvoston kanslian sekä työ- ja elinkeinoministeriön tehtäviin. Siitä on yksityiskohtaisempaa tietoa komission sivustolla ”Better Regulation Package”.

Linkki sivustolle:

http://ec.europa.eu/smart-regulation/better_regulation/key_docs_en.htm

Lisätietoja STM:ssä: Toivo Niskanen, Anne Vänskä ja Marianne Kivistö
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63504 (Niskanen), 02951 63507 (Vänskä) ja 02951 63284 (Kivistö)

3.2. Työturvallisuus- ja työterveyslainsäädännön arviointi

EU-maissa toteutetaan komission toimesta ja REFIT -ohjelman mukaisesti vuosina 2014 - 2015 työterveys- ja työturvallisuuslainsäädännön arviointi. Arviointi koskee puitedirektiivin 89/391/ETY ja 22 siihen liittyvän direktiivin täytäntöönpanoa. Jäsenvaltiot osallistuivat arviointiin toimittamalla direktiivien täytäntöönpanokertomukset vuoden 2013 lopussa.

Komissio on ilmoittanut, että lainsäädännön arviointi etenee yhdessä työterveyttä ja -turvallisuutta koskevan strategiakehyksen ”Työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva strategiakehys kaudelle 2014 - 2015” (Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja Neuvostolle COM(2014) 332 final) kanssa.

Komission direktiivejä koskevan arvioinnin johtopäätökset ovat valmiit vuoden 2015 loppuun mennessä.

Lisätietoja: Antti Janas
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63501

3.3. Syöpädirektiivi

Komissio valmistelee ehdotusta ns. syöpädirektiivin (2004/37/EY) muuttamiseksi. Ehdotuksella on tarkoitus päivittää muutamaa artiklaa ja lisätä syöpävaarallisten aineiden sitovia raja-arvoja. Suomen kannalta näistä aineista erityisen merkityksellisiä ovat kumihiurut ja -pölyt, kiteinen piidioksidi ja kovapuupöly. Komissio tekee parhaillaan vaikutusten arviointia.

Lisätietoja: Reetta Orsila ja Sirkku Saarikoski
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63505 (Orsila) ja 02951 63565 (Saarikoski)

3.4. Työergonomia

Komissiossa on ollut yli viisi vuotta valmisteilla ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi vähimmäisvaatimuksista työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi vaaroilta, jotka johtuvat huonoista ergonomisista olosuhteista työpaikalla. Osana uudistusta neuvoston direktiivit 90/269/ETY ja 90/279/ETY olisi tarkoitus kumota.

Komission valmistelun suunta on muuttunut direktiivin sijasta suositukseen. Suositusta on käsitelty useasti vuosien 2012 – 2013 aikana komission alaisessa työturvallisuuden ja työterveyden neuvoa antavassa komiteassa (ACSH). Eurooppalaisilla työnantajajärjestöillä ja palkansaajajärjestöillä on suosituksen sisällöstä erilaiset näkökannat.

REFIT-tiedonannossaan komissio on ilmoittanut, ettei se vie eteenpäin direktiiviehdotusta.

Lisätietoja: Toivo Niskanen
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63504

3.5. Kampaamoalan työsuojelua koskeva puitesopimus

Kampaamoalaa edustavat eurooppalaiset työmarkkinajärjestöt, työnantajajärjestö Coiffure EU ja työntekijäjärjestö UNI Europa Hair & Beauty, solmivat 26.4.2012 puitesopimuksen työsuojelusta kampaamoalalla. Osapuolet ovat esittäneet komissiolle, että komissio tekisi ehdotuksen direktiivistä, jolla puitesopimus pantaisiin täytäntöön ja siitä tulisi jäsenmaita velvoittavaa EU-lainsäädäntöä.

REFIT-tiedonannossaan komissio on ilmoittanut, ettei se vie eteenpäin direktiiviehdotusta. Työmarkkinajärjestöt ovat muuttaneet osittain vuodelta 2012 ollutta sopimusta keväällä 2015.

Lisätietoja: Anne Vänskä
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63507

3.6. Nanomateriaalit

Komissio on antanut 3.10.2012 tiedonannon koskien nanomateriaaleja. Tiedonanto on jatkoa vuonna 2008 annetulle komission tiedonannolle nanomateriaaleja koskevasta sääntelystä.

Komission tiedonanto arvioi nanomateriaaleihin sovellettavan EU-lainsäädännön asianmukaisuutta ja täytäntöönpanoa ja vastaa parlamentin, neuvoston sekä talous- ja sosiaalikomitean esiin tuomiin kysymyksiin. Sen ohessa toimitetaan nanomateriaalien tyyppejä ja käyttöä sekä turvallisuusnäkökohtia koskeva komission yksiköiden valmisteluasiakirja, sillä reagoidaan parlamentin ilmaisemaan huoleen siitä, että komission nanomateriaaleihin soveltama lähestymistapa vaarantuu, koska tiedot jo markkinoilla olevien nanomateriaalien käytöstä ja turvallisuudesta ovat puutteellisia.

Valmisteluasiakirjassa annetaan yksityiskohtaisia tietoja mm. nanomateriaalien määritelmästä, markkinoista, käyttötarkoituksista, eduista, terveys- ja turvallisuusseikoista, riskinarvioinnista sekä nanomateriaaleihin liittyvistä seikoista ja tietokannoista.

Lisätietoja: Toivo Niskanen
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63504

3.7. Raskaudensuojeludirektiivi

Komissio antoi 3.10.2008 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä annetun neuvoston direktiivin 92/85/ETY muuttamisesta (ns. raskaudensuojeludirektiivi). Ehdotuksen tarkoituksena on parantaa raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden suojaa.

Asiaa käsiteltiin useita kertoja neuvoston työryhmässä. Euroopan parlamentin täysistunto äänesti asiasta loppuvuodesta lokakuussa 2010. Työllisyys, sosiaalipolitiikka, terveys ja kuluttaja-asioiden neuvostossa (TSTK-neuvosto) asiasta keskusteltiin joulukuussa 2010 ja annettiin edistymisraportti kesäkuussa 2011. Asiaa käsiteltiin Puolan puheenjohtajuuskaudella neuvoston työryhmässä ja Puola antoi asiasta edistymisraportin TSTK-neuvostossa joulukuussa 2011. Parlamentin jo hyväksymä esitys jäi pöydälle, kun monet jäsenmaat eivät kustannusten pelossa halunneet viedä aloitetta eteenpäin. Neuvottelut pysähtyivät vuonna 2010 ja kesällä 2014 komissio ilmoitti, että esitys vedetään kokonaan pois ja ryhdytään luonnostelemaan uutta aloitetta.

Direktiivin valmisteluvastuu kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

3.8. Viiteraja-arvodirektiivi

Komissio valmistelee ehdotusta direktiiviksi neljännen työperäisen altistumisen viiteraja-arvojen luettelon laatimisesta eli ns. 4. raja-arvodirektiiviä. Direktiivillä komissio pyrkii yhtenäistämään työilman kemikaalien raja-arvoja eri jäsenmaissa antamalla viiteraja-arvoja. Tarkoituksena on antaa viiteraja-arvot lähes 30:lle uudelle kemikaalille sekä päivittää joitakin vanhoja raja-arvoja. Direktiivi tullaan saattamaan voimaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella annettavilla kansallisilla HTP-arvoilla.

Lisätietoja: Reetta Orsila ja Sirkku Saarikoski
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63505 (Orsila) ja 02951 63565 (Saarikoski)

3.9. Työaikadirektiivi

Työaikaa koskevan direktiivin valmistelut ovat olleet käynnissä pitkään. Komission näkemyksen mukaan direktiivin uudistamisella on kaksi perustarkoitusta: selvittää laillista tilannetta tietyissä jäsenmaissa ja saada direktiivin toimeenpano yhtenevämmäksi jäsenmaiden välillä sekä mukauttaa direktiivi nykyajan työelämän vaatimuksiin.

Toisen konsultaation päättymisen jälkeen Euroopan tason työmarkkinaosapuolet neuvottelivat työaikadirektiivin uudistamisesta, mutta eivät päässeet asiassa sopuun vuoden 2012 aikana käydyissä neuvotteluissa.

Direktiivin valmisteluvastuu kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

4. Kansallisessa täytäntöönpanossa olevat direktiivit

4.1. Sähkömagneettisia kenttiä koskeva direktiivi

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi terveyttä ja turvallisuutta koskevista vähimmäisvaatimuksista työntekijöiden suojelemiseksi altistumiselta fysikaalisista tekijöistä (sähkömagneettiset kentät) aiheutuville riskeille (2013/35/EU) rakentuu periaatteelle suojata kaikkia työntekijöitä sekä työnantajan velvollisuuteen tuntea ympäristö, jossa työnantaja teettää työtä. Jos työympäristössä esiintyy työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä vaarantavia tekijöitä, työnantajan on arvioitava niiden merkitys työntekijöiden terveydelle. Direktiivi koskee Suomessa työturvallisuuslain tarkoittamia työntekijöitä, mutta ei väestöä laajemmin. Direktiivi ei koske pitkäaikaisvaikutuksia.

Direktiivi hyväksyttiin kesällä 2013 ja se julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 26.6.2013. Direktiivin kansallinen voimaansaattaminen käynnistyi joulukuussa 2013. Voimaansaattaminen tapahtuu valtioneuvoston asetuksella, jota valmistelee työturvallisuussäännöksiä valmistelevan neuvottelukunnan alainen EMF-jaosto.

Linkki direktiiviin:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:179:0001:0021:FI:PDF>

Lisätietoja: Reetta Orsila ja Tuula Andersin
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63505 (Orsila) ja puhelin: 02951 63506 (Andersin)

4.2. Viiden direktiivin muuttaminen CLP-asetuksen mukaiseksi

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/27/EU, neuvoston direktiivien 92/58/ETY (työssä käytettävät turvallisuus- ja terveystemerkit), 92/85/ETY (raskaana olevat ja äskettäin synnyttäneet tai imettävät työntekijät), 94/33/EY (nuoret työntekijät) ja 98/24/EY (kemialliset tekijät työpaikalla) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/37/EY (ns. syöpädirektiivi) muuttamisesta niiden mukauttamiseksi aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1272/2008 (*CLP-asetus*) julkaistiin 5.3.2014. Direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Linkki direktiiviin:

<http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:L:2014:065:SOM:FI:HTML>

Lisätietoja: Reetta Orsila
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63505

4.3. BSS-direktiivi

Ionisoivan säteilyn vaaroilta suojautumista koskeva direktiivi on päivitetty EU:ssa työntekijöiden ja väestön säteilysuojelun varmistamiseksi. Samalla on koottu yhteen direktiiviin aiemmat eri osa-alueiden säädökset.

Direktiivi kattaa säteilyn tarkoituksenmukaisen ja turvallisen käytön teollisuudessa, lääketieteellisessä potilastyössä ja seulonnoissa, sekä oikeus- ja poliisiviranomaisten teettämässä tutkimuksissa. Lisäksi direktiivissä ohjeistetaan varautumaan säteilyvaaratilanteisiin sekä säädetään vaaratilanteiden aikana toimintaa koskevista velvoitteista. Direktiivissä säädetään myös kotien, työpaikkojen ja julkisten tilojen radonpitoisuuden viitearvosta. Sisäilman radonin viitearvo on 300 Bq/m³. Työpaikkojen osalta on kansallisesti mahdollista asettaa korkeampi viitearvo, mikäli jäsenvaltion olosuhteet sitä vaativat.

Direktiivi julkaistiin 17.1.2014 ja se tulee saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä 6.2.2018 mennessä. Suomen säteilylainsäädäntö uudistetaan kokonaisuudessaan samassa yhteydessä. Uudistusta valmistelemaan on perustettu ohjausryhmä alatyöryhmineen.

Linkki direktiiviin:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:013:FULL:FI:PDF>

Direktiivin valmisteluvastuu kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osastolle.

TSO:lla lisätietoja: Sirkku Saarikoski
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63565

5. EU:n työsuojeluun liittyvät toimijat

5.1. Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antava komitea (ACSH)

Euroopan komission yhteydessä toimiva Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antava komitea (Advisory Committee on Safety and Health at Work, ASCH) käsittelee kolmikantaisesti työterveyteen ja työturvallisuuteen kuuluvia asioita.

Komitean tehtävänä on avustaa Euroopan komissiota työterveyteen ja työturvallisuuteen liittyvien asioiden valmistelussa, täytäntöönpanossa sekä arvioinnissa. Sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosastolla on edustus komiteassa. Komitean alaisuudessa toimii direktiivien valmisteluun ja seurantaan sekä työsuojelun eri osa-alueiden kehittämiseen liittyviä työryhmiä (tällä hetkellä 12 työryhmää, työsuojeluosastolta edustus osassa työryhmiä).

Kolmikantainen ACSH koostuu kolmesta Interest Groupista IG (valtio GIG, työntekijät WIG ja työnantajat EIG). IG:t kokoontuvat yleensä ennen ACSH:ia muodostamaan omat näkökantansa käsiteltäviin asioihin, mutta ne voivat tarvittaessa kokoontua myös muutoin. STM:n työsuojeluosasto on edustettuna GIG:ssa.

Lisätietoja: Wiking Husberg
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63475

5.2. Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (Bilbao-virasto)

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (European Agency for Safety and Health at Work, EU-OSHA) eli Bilbao-virasto on komission alainen virasto, jonka johtajana toimii tällä hetkellä itävaltalainen Christa Sedlatschek.

Kaikissa jäsenvaltioissa toimii Bilbao-viraston kansallinen koordinaatiokeskus eli Focal Point. Suomessa Focal Pointina toimii STM:n työsuojeluosasto. Koordinaatiokeskusten tehtävänä on organisoida kansalliset kolmikantaiset verkostot, vastata viraston toimeksiannoista sekä organisoida eurooppalaiset työterveyttä ja turvallisuutta koskevat kampanjat.

Vuosien 2014 – 2015 Bilbao-viraston organisoiman kampanjan teemana on ”Terveellinen työ – stressi hallinnassa!”. Bilbao-toimintaa ohjaa työsuojeluneuvottelukunnan alainen kolmikantainen Bilbao-jaosto. Myös työsuojelun vastuualueet ovat tiiviisti mukana kampanjoiden toteutuksessa.

Lisätietoja: Hannu Stålhammar
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63469

5.3. Johtavien työsuojelutarkastajien komitea (SLIC)

Komission yhteydessä toimii johtavien työsuojelutarkastajien komitea (Senior Labour Inspectors' Committee, SLIC). Suomea komiteassa edustaa sosiaali- ja terveysministeriöstä osastopäällikkö Leo Suoma. Komitea kokoontuu kaksi kertaa vuodessa.

Komitealla on erilaisia työryhmiä ja verkostoja, kuten työsuojeluvalvonnan tiedonvaihtoverkosto SLIC-KSS. SLIC:n toimintasuunnitelmassa ajankohtaisia asioita ovat mm. erilaiset kampanjat, kuten vuonna 2016 vuokratyötä koskevat kampanja. Lisäksi esillä on ollut tarkastajanvaihto, ennaltaehkäisevän turvallisuuskulttuurin vahvistaminen erityisesti pienillä työpaikoilla, teemapäivät ja hyvien tarkastus- ja muiden käytäntöjen vaihto.

Suomen työsuojeluhallinto oli EU:n johtavien työsuojelutarkastajien komitean asettaman asiantuntijaryhmän evaluoitavana syksyllä 2014.

Linkki evaluointiraporttiin:

<http://stm.fi/documents/1271139/1408010/Suomen+ty%C3%B6suojeluvalvonnan+arviointi+2014/68cecf96-b31b-4c6a-bef3-1355185610c2>

Lisätietoja: Hannele Jurvelius
sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi
puhelin: 02951 63486

6. Muita työsuojelua sivuavia asioita

EU:ssa on vireillä ja odotettavissa Italian puheenjohtajuuskaudella lukuisia hankkeita työllisyys- ja sosiaaliasioiden alalla. Tällaisia lainsäädäntö- ja muita hankkeita ovat esimerkiksi:

- Eurooppalainen ohjausjakso; Eurooppa 2020 -strategia
- Sukupuolikiintiöt pörssiyhtiöiden hallituksissa ja hallintoneuvostoissa
- Yhdenvertaista kohtelua koskeva direktiiviehdotus
- EURES-asetuksen uudistaminen
- Sosiaalisen ulottuvuuden syventäminen
- Työllisyysuuntaviivat